

Sygn. akt II Ca 309/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 czerwca 2015 roku

Sąd Okręgowy w Lublinie II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący Sędzia Sądu Okręgowego Andrzej Mikołajewski (spr.)

Sędziowie: Sędzia Sądu Okręgowego Dariusz Iskra

Sędzia Sądu Rejonowego Marta Postulska-Siwek (del.)

Protokolant Asystent sędziego Aleksandra Frączkiewicz

po rozpoznaniu w dniu 18 czerwca 2015 roku w Lublinie na rozprawie

sprawy z powództwa Powiatowego Rzecznika Konsumentów w Ł. działającego na rzecz M. Z.

przeciwko S. S. + (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K.

o zapłatę

na skutek apelacji Powiatowego Rzecznika Konsumentów w Ł. działającego na rzecz M. Z. od wyroku Sądu Rejonowego w Łukowie z dnia 16 lutego 2015 roku, sygn. akt I C 31/14

I. oddala apelację;

II. zasądza od Powiatowego Rzecznika Konsumentów w Ł. na rzecz S. S. + (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K. kwotę 300 zł (trzysta złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania odwoławczego.

Sygn. akt II Ca 309/15

UZASADNIENIE

Powiatowy Rzecznik Konsumentów w Ł., działając na rzecz M. Z., wniósł o zasądzenie od pozwanego S. S.+ (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K. na rzecz M. Z. kwoty 7.425,06 zł z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty.

Na powyższą kwotę składały się: koszt zerwania wadliwej kostki i położenia nowej (3.800 zł) oraz koszt zakupu nowej kostki brukowej (3.625,06 zł), zaś roszczenia były wywodzone z gwarancji.

*

Wyrokiem z dnia 30 lipca 2013 roku Sąd Rejonowy w Łukowie oddalił powództwo. Wyrokiem z dnia 11 grudnia 2013 roku, sygn. akt II Ca 893/13, Sąd Okręgowy w Lublinie uchylił zaskarżony wyrok w pkt 1. w zakresie rozstrzygnięcia dotyczącego żądania zapłaty kwoty 3.625,06 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 5 grudnia 2012 roku do dnia zapłaty oraz w zakresie rozstrzygnięcia co do kosztów procesu i w tym zakresie przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Łukowie.

Po ponownym rozpoznawaniu sprawy wyrokiem z dnia 16 lutego 2015 roku Sąd Rejonowy w Łukowie:

1. oddalił powództwo;
2. zniósł wzajemnie koszty procesu pomiędzy stronami.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

M. Z. w dniu 2 marca 2009 roku w Firmie Handlowej (...) M. C. nabył kostkę brukową (...) koloru żółtego, grafitowego i czerwonego, w ilości 97,18 m², za cenę 3.625,06 zł. Producentem kostki było przedsiębiorstwo (...) + (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K., która na towar udzieliła trzyletniej gwarancji liczonej od dnia wydania produktów kupującemu.

Nabywca w marcu 2011 roku stwierdził, że kostka wyblakła, a na jej powierzchni pojawiły się białe plamy i rdzawe naloty. W wierzchniej warstwie niektórych kostek pojawiły się ubytki. Powyższe zmiany nie stanowiły jednak konsekwencji błędu technologicznego. Polskie Normy dotyczące wyrobów betonowych oraz wymagane Aprobaty (...) Instytutu (...) dopuszczają występowanie wapiennych wykwitów jako naturalnego elementu dojrzewania betonu. Wykwity wapienne znikają po pewnym czasie samoczynnie; w kostkach nabytych przez M. Z. były to tylko pojedyncze przypadki. Zmiana kolorystyki na jaśniejszą stanowi efekt eksploatacji kostki. Rdzawe plamy stanowią konsekwencje zabrudzenia przez nawozy sztuczne, stosowane do roślinności otaczającej trawnik. Były one nieliczne. Wykruszenia w kostkach nie stanowiły wad produkcyjnych, lecz powstać mogły w toku transportu, układania, lub przechowywania kostek przez wydaniem nabywcy.

Sąd Rejonowy wskazał, na podstawie jakich dowodów ustalił powyższy stan faktyczny i podniósł, że okoliczności faktyczne były sporne tylko co do pochodzenia stwierdzonych w kostce plam i ubytków.

W tym zakresie Sąd Rejonowy oparł się na opinii biegłego z zakresu budownictwa ogólnego i drogowego A. J. (k. 167-176, 196-197).

Z opinii biegłego wynika w sposób nie budzący wątpliwości, że wady kostki brukowej nie miały charakteru wad produkcyjnych, za które odpowiedzialność ponosiłby pozwany jako producent tych rzeczy. Opinię tę Sąd Rejonowy uznał za wiarygodną. Wprawdzie powód w piśmie procesowym z dnia 7 października 2014 roku zakwestionował tę opinię, zarzucając jej brak uzasadnienia, stawianie tez niepopartych dowodami, a także wzajemną sprzeczność ustaleń, ale te zarzuty nie są trafne. Biegły dostatecznie uzasadnił swoje oceny, opisując także procesy chemiczne, których konsekwencją było wystąpienie stwierdzonych zmian w wyglądzie kostek. Wnioski wysnuł po bezpośrednich oględzinach kostki. Powód nie wskazał, jakie sprzeczności zawiera analizowana opinia. Biegły nie pominął także wad w postaci wykruszeń i odprysków w kostkach, wyjaśniając mechanizm ich powstania. Złożony do akt sprawy wyciąg z publikacji „Kostka brukowa z betonu wibroprasowanego”, Witold Brylicki, Kraków 1998, nie zawiera informacji pozwalających zakwestionować oceny poczynione przez biegłego. Nie może tego stanowić sama przez się wypowiedź autora tej publikacji, że czynnikiem prowadzącym do nasilenia się wykwitów wapiennych są także „błędy projektowania i wykonawstwa betonu”. Jest to tylko jedna z teoretycznych przyczyn powstawania wykwitów, a brak jest podstaw, by w przypadku przedmiotowej kostki stwierdzić takowe uchybienia. Należy też wziąć pod uwagę, że jedną z przyczyn powstawania wykwitów może być niewłaściwe wykonanie podłoża, na którym ułożono kostkę.

Dokonując oceny prawnej ustalonego stanu faktycznego Sąd Rejonowy wskazał, że zgodnie z art. 577 § 1 k.c. w wypadku, gdy kupujący otrzymał od sprzedawcy dokument gwarancyjny co do jakości rzeczy sprzedanej, poczytuje się w razie wątpliwości, że wystawca dokumentu (gwarant) jest obowiązany do usunięcia wady fizycznej rzeczy lub dostarczenia rzeczy wolnej od wad, jeżeli wady te ujawnią się w ciągu terminu określonego w gwarancji. Zwłoka w wymianie rzeczy daje podstawę – w myśl art. 479 k.c. – do żądania przez nabywcę rzeczy od gwaranta zapłaty ich wartości.

W dokumencie gwarancji, wystawionym przez pozwanego jako producenta rzeczy, w przypadku uzasadnionej reklamacji pozwany zobowiązywał się do wymiany wadliwego produktu na produkt wolny od wad. Producent mógł jednak odmówić uznania reklamacji, gdy wada jest nieistotna lub gdy nie obniża wartości oraz użyteczności produktów.

W niniejszej sprawie nie ma podstaw do przyjęcia, że wady kostek stanowiły konsekwencję uchybień pozwanego w procesie ich produkcji. Warunki gwarancji udzielonej nabywcy kostki przewidują, że producent gwarantuje kupującemu jakość sprzedawanych produktów i ich zgodność z normami i aprobatami technicznymi wydawanymi przez (...) w W. dla S.. Pozwany może zatem odpowiadać tylko za brak zgodności z przyjętymi normami i aprobatami technicznymi. Norma PN- (...):2005 dotycząca kostek brukowych w pkt 5.4.1 przewiduje, że występowanie wykwitów, czy różnic w jednolitości tekstury i zabarwienia kostek brukowych spowodowane nieuniknionymi zmianami właściwości surowców i przez zmianę warunków twardnienia, nie są uznawane za istotne (k. 54). Zatem wystąpienie takich wad nie daje nabywcy roszczeń z tytułu gwarancji jakości.

Rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów procesu Sąd Rejonowy uzasadnił art. 106 k.p.c., wskazując, że jakkolwiek pozwany wygrał proces, udział w sprawie Powiatowego Rzecznika Konsumentów nie uzasadnia zasądzenia od niego kosztów procesu.

*

Apelację od tego wyroku wniósł Powiatowy Rzecznik Konsumentów w Ł., zaskarżając wyrok Sądu Rejonowego w całości.

Powód zarzucił zaskarżonemu wyrokowi naruszenie przepisów postępowania cywilnego, tj. art. 233 § 1 k.p.c., przez dokonanie dowolnej oceny opinii biegłego i uznanie za wiarygodne wnioszków końcowych tej opinii, choć na ich poparcie biegły nie przedstawił żadnych dowodów oraz art. 229 k.p.c., uznając, że ubytki warstwy licowej kostki w postaci wykruszeń nie są wadą mimo, że pozwany uznał je za niezaprzeczalną wadę wyrobu. Ponadto powód zarzucił wyrokowi dowolną interpretację innych dowodów w sprawie.

Skarżący domagał się zmiany zaskarżonego wyroku przez uwzględnienie żądania pozwu, ewentualnie uchylenia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja Powiatowego Rzecznika Konsumentów w Ł. nie jest zasadna.

W pierwszej kolejności należy wskazać, że zaskarżony wyrok Sądu pierwszej instancji podlegałby uchyleniu i przekazaniu sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania tylko w razie stwierdzenia nieważności postępowania, nierozpoznania istoty sprawy albo gdy wydanie orzeczenia wymagałoby przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości (art. 386 § 2 i § 4 k.p.c.). W sprawie nie zachodziły tego rodzaju okoliczności.

Sąd Rejonowy poczynił w sprawie prawidłowe ustalenia faktyczne i ocenił dowody zgodnie z dyspozycją art. 233 § 1 k.p.c. Sąd Okręgowy przyjmuje te ustalenia za własne.

Sąd Rejonowy dokonał również prawidłowej oceny ustalonego stanu faktycznego, którą Sąd Okręgowy w pełni podziela i zbędne jest jej powtarzanie.

Powtórzyć należy, że na podstawie art. 479 k.c. w razie zwłoki pozwanego w realizacji świadczenia określonego w umowie gwarancji, M. Z. mógł żądać od pozwanego zapłaty wartości kostki. W myśl art. 476 k.c. dłużnik dopuszcza się zwłoki, gdy nie spełnia świadczenia w terminie, a jeżeli termin nie jest oznaczony, gdy nie spełnia świadczenia niezwłocznie po wezwaniu przez wierzyciela. Nie dotyczy to przypadku, gdy opóźnienie w spełnieniu świadczenia jest następstwem okoliczności, za które dłużnik nie ponosi odpowiedzialności.

O zwłoce pozwanego można mówić zatem wówczas, gdy pozwany bezzasadnie odmawiał wymiany kostki brukowej na wolną od wad, tj. gdy kostka brukowa nie miała jakości, o jakiej zapewniał w gwarancji pozwany. Ciężar dowodu co do tej okoliczności spoczywał na stronie powodowej (art. 6 k.c.). Trafnie Sąd Rejonowy wywiódł, że zgromadzony materiał dowodowy, w szczególności opinia biegłego, nie daje podstaw do takiego ustalenia. Podkreślić należy, że strona powodowa, mimo sformułowania zarzutów do opinii biegłego, nie wносиła ani o jej uzupełnienie, ani o wywołanie opinii innego biegłego. W dużej części zarzuty te ocenić należy jako subiektywne (np. dotyczące ilości i widoczności wykwitów wapiennych), a zatem niemożliwe do zweryfikowania bez dodatkowego postępowania dowodowego, o które strona powodowa nie wносиła.

Niewątpliwie ustalenie przyczyn powstania wykwitów wapiennych na kostce, blaknięcia koloru kostki, pojawienia się na niej rdzawych nalotów oraz zaistnienia wykruszeń wymagało wiadomości specjalnych (art. 278 § 1 k.p.c.). Sama możliwość, że wskazane wyżej efekty mogły powstać na skutek błędów w procesie produkcji, nie jest wystarczającą podstawą do przyjęcia, że tak było w przypadku kostki nabytej przez M. Z.. Tym samym nie jest słuszny podniesiony w apelacji zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c.

Gwarancja w swej treści wyraźnie zapewniała o jakości zgodnej z określonymi normami, a zważywszy, że ma ona charakter całkowicie dobrowolny, nie ma istotnego znaczenia, czy M. Z. był informowany o treści tych norm, w szczególności o tym, że wykwit wapienne nie są uznawane za wadę kostki brukowej i możliwości blaknięcia koloru.

Jeżeli natomiast chodzi o stwierdzone wykruszenia kostki, nie można mówić w ogóle o zwłoce pozwanego. W piśmie z dnia 3 sierpnia 2012 roku pozwany zaproponował bowiem wymianę kostek z wykruszeniami, ewentualnie, z uwagi na różnicę odcieni kostki, udzielenie rabatu w kwocie 500 zł netto (k. 21). Oznacza to, że pozwany zgłosił gotowość realizacji tego świadczenia, a nie doszło do tego ze względu na brak odpowiedniej decyzji ze strony M. Z. co do sposobu wykonania gwarancji w tym zakresie. Nie zostało natomiast udowodnione, aby pozwany bezzasadnie odmówił uwzględnienia określonej liczby wykruszeń w kostce brukowej.

Wobec oddalenia apelacji strony powodowej na podstawie art. 98 § 1 i § 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. i art. 391 § 1 k.p.c. Sąd Okręgowy zasądził od strony powodowej na rzecz pozwanego zwrot kosztów postępowania odwoławczego obejmujący wynagrodzenie pełnomocnika – radcy prawnego w stawce minimalnej w postępowaniu drugoinstancyjnym. Przyjąć bowiem należy, że art. 106 k.p.c. dotyczy jedynie udziału w sprawie prokuratora (odpowiednio powiatowego rzecznika konsumentów), nie dotyczy natomiast sytuacji, gdy wytaczają oni powództwo na rzecz określonej osoby (por. np. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 października 2003 roku, sygn. II CK 116/02, Lex nr 148626).

Z tych względów na podstawie art. 385 k.p.c. Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji wyroku.